

Intressant dokumentation om karelare i svenskbygd

TEXT: ULLA ANDERSSON

Sommaren 1944 kom drygt 4 500 evakuerade karelare till Kimitoön. Ett år senare hade ca 2 000 flyttats till andra orter.

Systematiska intervjuer har inte tidigare gjorts bland karelarna. Föreningen "Hembygdsforskarna i Kimitobygden" föreslog för den lokala karelska föreningen "Kemiön seudun Karjalaiset" om ett gemensamt projekt och dess ordförande Tiina Torkkeli-Pitkäranta blev sen dragare för projektet

Avsikten var att samla karelarnas erfarenheter och känslor före, under och efter kriget. Speciellt viktigt och intressant var att dokumentera hur de blev bemötta på en svenskspråkig ort. Intervjuer gjordes under åren 2007-2008 och materialet ger information om vad som har hänt med den karelska identiteten, yrkeskulturen, livsstilen och dialekten.

DET SOM KARELARNA gett kulturmiljön och befolkningen på Kimitoön granskades också. En del av de intervjuade berättar om språkproblemen; det kunde vara helt omöjligt att göra sig förstådd i butiker och hos andra instanser. Helena Karilainen, en ung, tredje generationens karelare, har sammanställt intervjuerna och faktamaterialet som nu hittas mellan två pärmor i boken "Suu nauraa, vaik syvän itkiis" (212 s).

Sammanlagt 22 personer intervjuades. Sjutton personer härstammade från Björkö och två från Säkkiärvä och en

▲ Illustration ur Helena Karilainens bok om karelarna på Kimitoön.

person var från Räisälä, Uusikirkko och Kanneljärvi. En av de intervjuade hade inte bott på Kimitoön sedan 1970-talet men har ett sommarställe på ön. En annan har flyttat till annan ort för 45 år sedan. Några av de intervjuade har redan avlidit.

DE INTERVJUADE var födda under åren 1913-1937 och var under intervju tidpunkten 71-94 år. De intervjuades hälsa och vilja att minnas gamla händelser varierade, största delen var dock i god kondition och intervjuerna var givande.

Materialet presenteras enligt teman som är ett tydligt sätt att framföra återkommande ämnen i intervjuerna. De intervjuade blir på så sätt anonyma. Materialet är nedtecknat på dialekt. En förteckning på de intervjuade finns i slutet av publikationen.

De evakuerade karelarnas minnen och upplevelser är en viktig del av Kimitobygdens lokalhistoria.

Bidrag till boken har erhållits från flera karelska stiftelser, Svenska kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet och Kimitoöns kommun. ♦

"Suu nauraa, vaik syvän itkiis"

Kemiönsaaren karjalaiset muistelevat

212 sidor / limbunden

Författare: Helena Karilainen

Utgivare: Kemiön seudun Karjalaiset r.y

Layout och redigering: Haron Walliander

Tryckeri: Juvenes Print, Tammerfors

Utgivningsår: 2011

Artikelförfattaren

Ulla Andersson är ordförande för Hembygdsforskarna i Kimitobygden

Adress: Mattbölevägen 2, 25700 KIMITO

Tfn: 040-5642156

e-post: ulla.andersson@kitnet.fi